

DEĞERLEME İŞLEMLERİNE İLİŞKİN ÖZET TABLO

İşletmelere dahil iktisadi kıymetlerin kayda alınması ve değerlendirilmesine ilişkin bilgiler aşağıda tablo halinde özet olarak yer almaktadır. Söz konusu tablo VUK hükümleri esas alınarak hazırlanmış olup, iktisadi kıymetlerin sıralaması Tekdüzen Hesap Planına göre yapılmıştır.

İktisadi Kıymet	Kayıt ve Değerleme İşlemi	İlgili Kanun Maddesi
Kasa mevcudu (TL)	Dönem sonu kasa mevcudu itibari kıymetleriyle değerlendirilir.	VUK md. 266
Kasa mevcudu (Döviz)	Yabancı paralar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlendirilir. Bu nedenle dönem sonu döviz kasası mevcudunun kayıtlı değeri kur değerlemesi yapılarak düzeltilir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır.	VUK md. 265, 280, 284
Vadesiz mevduat (TL)	Mevduat hesabı açıldığında TL tutarıyla kayda alınır. Dönem sonundaki kayıtlı değerle değerlendirilir. Vadesiz mevduat için herhangi bir faiz öngörülmüşse değerlendirme gününe kadar işlemiş faiz de kayıtlı değere eklenir.	VUK md. 265, 281
Vadesiz mevduat (Döviz)	Mevduat hesabı açıldığında kur değerlemesi yapılarak, hesaplanan TL tutarla kayda alınır. Yabancı para ile olan alacaklar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlendirilir. Bu nedenle dönem sonunda kayıtlı değeri kur değerlemesi yapılarak düzeltilir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır. Vadesiz mevduat için herhangi bir faiz öngörülmüşse işlemiş faiz de dikkate alınır.	VUK md. 265, 280, 281
Vadeli mevduat (TL)	Mevduat hesabı açıldığında TL tutarıyla kayda alınır. Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlendirilir. Vadeli mevduat için değerlendirme gününe kadar işlemiş faiz de kayıtlı değere eklenir.	VUK md. 265, 281
Vadeli mevduat (Döviz)	Mevduat hesabı açıldığında kur değerlemesi yapılarak, hesaplanan TL tutarla kayda alınır. Yabancı para ile olan alacaklar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlendirilir. Bu nedenle dönem sonunda kayıtlı değeri kur değerlemesi yapılarak düzeltilir. Vadeli	VUK md. 265, 280, 281

	mevduat için değerlendirme gününe kadar işlemiş faiz de TL karşılığı hesaplanarak kayıtlı değere eklenir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır.	
Hisse senedi	Alındığı zaman alış bedeli ile kayda alınır.	VUK md. 279
	Dönem sonunda alış bedeli ile değerlendirilir.	
Geçici ilmühaber	Alındığı zaman alış bedeli ile kayda alınır.	VUK md. 279
	Dönem sonunda alış bedeli ile değerlendirilir.	
Hazine bonusu	Alındığı zaman alış bedeli ile kayda alınır.	VUK md. 279
	Dönem sonunda borsa rayici ile değerlendirilir.	
Devlet tahvili	Alındığı zaman alış bedeli ile kayda alınır.	VUK md. 279
	Dönem sonunda borsa rayici ile değerlendirilir.	
Özel sektör tahvili	Alındığı zaman alış bedeli ile kayda alınır.	VUK md. 279
	Dönem sonunda borsa rayici ile, borsada rayici yoksa değerlendirme gününe kadar işlemiş faizi alış bedeline eklenerek değerlendirilir.	
Kar-zarar ortaklığı belgesi	Alındığı zaman alış bedeli ile kayda alınır.	VUK md. 279
	Değerleme gününde de alış bedeli ile değerlendirilir.	
Eurobond	Alındığı zaman alış bedeli üzerinden kur değerlendirme yapılarak, hesaplanan TL tutarla kayda alınır.	VUK md. 279
	Dönem sonunda kur değerlendirme yapılarak kayıtlı değeri düzeltilir. Ayrıca değerlendirme gününe kadar işlemiş faizi de kayıtlı değere eklenir.	
Banka bonoları	Alındığı zaman alış bedeli ile kayda alınır.	VUK md. 279
	Dönem sonunda borsa rayici ile, borsada rayici yoksa değerlendirme gününe kadar işlemiş faizi alış bedeline eklenerek değerlendirilir.	
Gelir ortaklığı senedi	Alındığı zaman alış bedeli ile kayda alınır.	VUK md. 279
	Dönem sonunda alış bedeli ile değerlendirilir.	
Yatırım fonu katılma belgesi (A Tipi)	Alındığı zaman alış bedeli ile kayda alınır.	VUK md. 279
	Dönem sonunda alış bedeli ile değerlendirilir.	
Yatırım Fonu Katılma Belgesi	Alındığı zaman alış bedeli ile kayda alınır.	VUK md. 279
	Dönem sonunda borsa rayici ile borsada rayici yoksa	

(Diğer)	değerleme gününe kadar işlemiş geliri alış bedeline eklenerek değerlendirilir.	
Senetsiz alacaklar (TL)	Alacak TL tutarı ile kayda alınır.	VUK md. 265, 281
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlendirilir.	

Senetsiz alacaklar (Döviz)	Kur değerlemesi yapılarak, hesaplanan TL tutarla kayda alınır.	VUK md. 265, 280, 281
	Yabancı para ile olan alacaklar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlendirilir. Bu nedenle dönem sonunda kur değerlemesi yapılarak, kayıtlı değer düzeltilir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır. İhracattan doğan ve ihracatın yapıldığı yıl oluşan kur farkları 601 nolu hesapta izlenir.	
Senetli alacaklar (TL)	Alacak senetleri itibari değeri ile kayda alınır.	VUK md. 266, 281, 322, 323
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlendirilir. Ayrıca reeskont işlemi yapılabilir. Tahsili şüpheli hale gelen alacaklar için karşılık ayrılabilir. Tahsiline imkan kalmayan alacaklar değersiz alacak olarak dikkate alınabilir.	
Senetli alacaklar (Döviz)	Kur değerlemesi yapılarak hesaplanan TL tutarla kayda alınır.	VUK md. 266, 280, 281, 322, 323
	Yabancı para ile olan alacaklar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlendirilir. Bu nedenle dönem sonunda kur değerlemesi yapılarak kayıtlı değer düzeltilir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır. İhracattan doğan ve ihracatın yapıldığı yıl oluşan kur farkları 601 nolu hesapta izlenir. Ayrıca reeskont işlemi yapılabilir. Tahsili şüpheli hale gelen alacaklar için karşılık ayrılabilir. Tahsiline imkan alacaklar değersiz alacak olarak dikkate alınabilir.	
Alınan çekler	Çekler itibari değerleri üzerinden kayda alınır.	VUK md. 266, 281
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlendirilir. Vadeli çekler için reeskont hesaplanması mümkündür. Alınan Çekleri için reeskont hesaplayanlar verilen çekleri için de reeskont hesaplamak zorundadır.	
Verilen sipariş avansları (TL)	Avans tutarı ile kayda alınır.	VUK md. 265, 281, 283
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlendirilir.	

Verilen sipariş avansları (Döviz)	Kur değerlemesi yapılarak hesaplanan TL bedelle kayda alınır.	VUK md. 265, 281, 283
	Dönem sonunda kur değerlemesi yapılarak kayıtlı değer düzeltilir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır.	
Verilen depozito ve teminatlar (TL)	İlk kayıt depozito veya teminat tutarı esas alınarak yapılır.	VUK md. 265, 281
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlendirilir.	
Verilen depozito ve teminatlar (Döviz)	Kur değerlemesi yapılarak hesaplanan TL bedelle kayda alınır.	VUK md. 265, 280, 281
	Dönem sonunda kur değerlemesi yapılarak kayıtlı değer düzeltilir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate	
Şüpheli alacaklar (TL)	Tahsili şüpheli hale gelen alacak tutarı şüpheli alacak olarak kaydedilir. Daha sonra alacağın tasarruf değeri dikkate alınarak tahsili şüpheli gelen tutar için karşılık ayrılır. Alacağın tasarruf değeri sıfır ise tamamı için karşılık ayrılır. Takip eden değerlendirme gününde alacak henüz tahsil edilmemişse şüpheli alacak tutarı kayıtlı değerle değerlendirilir.	VUK md. 264, 323
Şüpheli Alacaklar (Döviz)	Yabancı para ile olan alacaklar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlendirilir. Bu nedenle önce kur değerlemesi yapılarak alacağın kayıtlı değeri düzeltilir ve tahsili şüpheli gelen alacak tutarı şüpheli alacaklar arasına alınır. Daha sonra alacağın tasarruf değeri dikkate alınarak tahsili şüpheli hale gelen tutar için karşılık ayrılır. Alacağın tasarruf değeri sıfır ise tamamı için karşılık ayrılır. Takip eden değerlendirme gününde alacak henüz tahsil edilmemişse, şüpheli alacağın ve karşılığı kayıtlı değeri kur değerlemesi yapılarak tekrar güncellenir. Kur değerlemesi sonuçları kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır.	VUK md. 264, 280, 281, 323
Değersiz alacaklar (TL)	Dönem sonunda alacağın tahsili imkansız hale gelen tutarı değersiz alacak ve gider olarak kaydedilir. Daha önce şüpheli hale gelen ve karşılık ayrılan bir alacak değersiz hale gelmişse şüpheli alacak ve karşılık hesabı kapatılarak kayıt yapılır. Ayrıca gider kaydı yapılmaz.	VUK md. 264, 280, 281, 322
Değersiz alacaklar (Döviz)	Yabancı para ile olan alacaklar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlendirilir. Bu nedenle dönem sonunda önce kur değerlemesi yapılarak alacağın kayıtlı tutarı düzeltilir. Daha sonra alacağın tahsili	VUK md. 264, 280, 281, 322

	imkansız hale gelen tutarı değersiz alacak ve gider olarak kaydedilir. Daha önce şüpheli hale gelen ve karşılık ayrılan bir alacak değersiz hale gelmişse şüpheli alacak ve karşılık hesabı kapatılarak kayıt yapılır. Ayrıca gider kaydı yapılmaz.	
Şüpheli alacaklar karşılığı (TL)	Daha önceki değerlendirme gününde ayrılan karşılık tutarı kayıtlı değerle değerlendirilir.	VUK md.281, 323
Şüpheli alacaklar karşılığı (Döviz)	Daha önceki değerlendirme gününde ayrılan karşılık tutarının kayıtlı değeri kur değerlemesi yapılarak güncellenir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır.	VUK Md.280, 281, 323
Vazgeçilen alacaklar	Kayıtlı değerle değerlendirilir. Söz konusu alacaklar borçlunun defterlerinde özel bir karşılık hesabına alınır. Bu hesabın muhteviyatı alacaktan vazgeçildiği yılın sonundan başlayarak üç yıl içinde zararlarla itfa edilmediği takdirde kar hesabına naklolunur.	VUK md. 281, 324
Ticari mallar	Satın alınan ticari mallar maliyet bedeli ile kayda alınır. Maliyet bedeli satın alma bedeli, ithal edilen mallarda CIF bedeli, malın iş yerine getirilmesine kadar ödenen sigorta giderleri, malın iş yerine getirilmesine kadar ödenen nakliye, yükleme, boşaltma ve hamaliye giderleri, malın alış faturasında açıkça gösterilen veya alış fiyatı içinde gizlenmiş olan vade farkları ile malın ithal edilmesi durumunda gümrük vergisi, gümrük komisyonu ve diğer giderler, ithalat teminatları için ödenen faiz ve komisyonlar, malın işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan kur farklarından oluşur. Değerleme günündeki ticari mal mevcudu maliyet bedeli (spesifik –fiili- maliyet hesaplanamıyorsa ortalama maliyet bedeli) ile değerlendirilir. Mükelleflerin maliyet bedelinin tespiti konusunda yöntem tercih hakları yoktur	VUK md. 262, 274
Mamuller	Mamüller maliyet bedeli ile kayda alınır. Maliyet bedelini oluşturan unsurlar VUK'un 275. maddesinde hükme bağlanmıştır. Anılan maddeye göre maliyet bedeli; mamulün vücuda getirilmesinde sarf olunan iptidai ve hammaddelerin bedeli, mamule isabet eden işçilik, genel imal giderlerinden mamule düşen hisse ile ambalajlı olarak piyasaya arz edilmesi zaruri olan mamüllerde ambalaj malzemesinin bedelinden oluşur. Genel idare giderlerinden mamule düşen hissenin mamulün maliyetine katılması ihtiyaridir.	VUK md. 262, 274, 275

	Değerleme günündeki mamül mevcudu ise maliyet bedeli (Spesifik –fiili- maliyet hesaplanamıyorsa ortalama maliyet bedeli) ile değerlendirilir. Mükelleflerin maliyet bedelinin tespiti konusunda yöntem tercih hakları yoktur.	
Yarı mamuller	Yarı mamuller maliyet bedeli ile kayda alınır. Maliyet bedeli mamuller için belirlenen esaslara göre belirlenir.	VUK md. 262, 274, 275
	Değerleme günündeki mamül mevcudu ise maliyet bedeli (Spesifik –fiili- maliyet hesaplanamıyorsa ortalama maliyet bedeli) ile değerlendirilir. Mükelleflerin maliyet bedelinin tespiti konusunda yöntem tercih hakları yoktur.	
İlk madde ve malzeme	Satın alınan ilk madde ve malzeme maliyet bedeli ile değerlendirilir. Maliyet bedelinin tespiti ticari mal maliyeti ile aynıdır.	VUK md. 262, 274
	Değerleme günündeki ilk madde ve malzeme mevcudu maliyet bedeli (Spesifik-fiili- maliyet hesaplanamıyorsa ortalama maliyet bedeli) ile değerlendirilir. Mükelleflerin maliyet bedelinin tespiti konusunda yöntem tercih hakları yoktur.	
İmalat artıkları	Ekonomik değer ifade eden imalat artıkları ve hatalı ürünler emsal bedelle değerlendirilerek kayıtlara intikal ettirilir. Emsal bedelin tespiti VUK md. 267 yer alan 1 veya 3. sraya göre belirlenir.	VUK md. 267, 278, 289
	Değerleme gününde mevcut olan imalat artıkları emsal bedelle değerlendirilir.	
Değeri düşen mallar ve stok değer düşüklüğü karşılığı	Yangın, deprem, su basması gibi afetler yüzünden veya bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlamak, paslanmak gibi haller neticesinde iktisadi kıymetlerinde önemli bir azalış vaki olan mallar ayrılarak diğer stoklar arasına alınır. Söz konusu mallar emsal bedelle değerlendirilir ve emsal bedeli VUK md.267 3. sraya göre takdir komisyonunca belirlenir. Değeri düşen malların maliyet bedeli ile emsal bedeli arasındaki fark için karşılık ayrılır.	VUK md. 267, 278
	Değeri düşen mallar için dönem içinde karşılık ayrılmışsa değerlendirme gününde mevcut olan değeri düşen mal ve ayrılan karşılık tutarı kayıtlı değerlendirilir.	
Arazi ve arsalar	Maddi duran varlıklar maliyet bedeli ile aktifleştirilerek kayda alınır. Maliyet bedeli satın alma bedeli, gümrük vergileri, nakliye ve montaj	VUK md. 262,269,271,272,273,313

	giderlerinden oluşur. İnşa edilen binalarda ve gemilerde, imal edilen makina ve tesisatta, bunların inşa ve imal giderleri, satın alma bedeli yerine geçer. Noter, mahkeme, kıymet takdiri, komisyon ve tellaliye giderleri ile tapu harcının maliyet bedeline eklenmesi gerekiyorken, KDV, BSMV, KKDF ve özel tüketim vergileri istenirse maliyet bedeline dahil edilir, istenirse gider yazılır. Mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsasının tesviyesinden doğan giderler de maliyet bedeline dahil edilir. Yatırımın finansmanında veya maddi duran varlık iktisabında kullanılan kredilere ilişkin olarak aktifleştirme döneminin sonuna kadar oluşan kur farkı ve kredi faizlerinin maliyet bedeline intikal ettirilmesi zorunludur. Gayrimenkullerle doğrudan ilgili olması şartıyla, bunların envantere alındığı hesap dönemi sonuna kadar alınan hibeler maliyet bedelinden indirilir.	
Yer altı ve yer üstü düzenleri		
Binalar		
Makine tesis ve cihazlar	Maddi duran varlıklar maliyet bedeli ile değeri. Normal bakım, tamir ve temizleme giderleri dışında, maddi duran varlığı genişletmek veya iktisadi kıymetini devamlı olarak artırmak maksadıyla yapılan giderler, maliyet bedeline eklenir. Ayrıca yatırımda veya maddi duran varlık iktisabında kullanılan krediler nedeniyle aktifleştirme döneminden sonraki faiz ve kur farkları da istenirse maliyet bedeline eklenebilir. Maddi duran varlıklar için Maliye Bakanlığınca belirlenen faydalı ömürlerine göre amortisman ayrılır.	
Demirbaşlar		
Taşıtlar		
Yapılmakta olan yatırımlar	Dönem içinde yatırım harcaması yapıldıkça hesaba kayıt yapılır. Döviz üzerinden yapılan harcamalar kur değerlemesi yapılarak TL karşılığı ile kaydedilir.	VUK md.265, 289
	Değerleme gününde kayıtlı değerle değeri. Yatırım tamamlanmadan maliyet bedeline eklenmesi gereken faiz ve kur farkları eklenerek kayıtlı değer düzeltilir.	
Birikmiş amortismanlar	Kayıtlı değerle değeri.	VUK md. 265, 313
Haklar	Haklar maliyet bedeli ile aktifleştirilerek kayda alınır. Maliyet bedeli maddi duran varlıkların tabi olduğu esaslara göre belirlenir.	VUK md. 262, 269
	Bilanço gününde maliyet bedeli ile değeri. Hakların faydalı ömrü 15 yıl olarak belirlenmiş olup, buna göre amortisman ayrılır.	

Özel maliyetler	Özel maliyetler maliyet bedeli ile aktifleştirilerek kayda alınır. Maliyet bedeli maddi duran varlıkların tabi olduğu esaslara göre belirlenir.	VUK md. 262, 272, 327
	Özel maliyet bedelleri maliyet bedeli ile değerlendirilir ve bu bedel kira süresine göre eşit yüzdeler halinde yok edilir.	
Kuruluş ve örgütlenme giderleri	Kayıtlı değerleri üzerinden aktifleştirilir.	VUK md. 265, 282, 326
	Değerleme gününde kayıtlı değerle değerlendirilir ve bu değer eşit miktarlarda ve beş yıl içinde itfa olunur.	
Finansal kiralama hakkı	Kiralanan kıymetin rayiç değeri veya kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı ile değerlendirilerek kayda alınır.	VUK md. 262, mük. md. 290, 313
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlendirilir. İlk yıl için hesaplanan faiz giderlerinin iktisadi kıymetin maliyet bedeline eklenmesi, sonraki yıllar ise gider olarak dikkate alınır. Keza yabancı para üzerinden yapılan kira ödemelerinin değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan kur farkının da, ilk yıl iktisadi kıymetin maliyetine eklenmesi sonraki yıllar ise gider olarak dikkate alınması gerekmektedir. Kiralama hakkı olarak kaydedilen tutar sözleşme konusu iktisadi kıymet için tespit edilmiş amortisman sürelerinde itfa edilir.	
Banka kredileri (TL)	Alınan kredi tutarı vadesine göre ilgili hesaba kaydedilir.	VUK md. 265, 285
	Banka kredisi dönem sonunda kayıtlı değerle değerlendirilir. Ayrıca değerlendirilme gününe kadar olan süreye isabet eden faiz tutarı da kayıtlı değere eklenir. Söz konusu faiz tutarının maliyet unsuru olarak dikkate alınacaksa ilgili hesaba aktarılması gerekir.	
Banka kredileri (Döviz)	Kredi tutarı kur değerlendirilmesi yapılarak vadesine göre ilgili hesaba kaydedilir.	VUK md. 265, 280, 285
	Yabancı para ile olan borçlar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlendirilir Bu nedenle dönem sonunda kur değerlendirilmesi yapılarak kayıtlı değer güncellenir. Ayrıca değerlendirilme gününe kadar geçen süreye isabet eden faiz tutarı da kayıtlı değere eklenir. Bu işlemler sonucu hesaplanan faiz ve kur farklarının maliyet unsuru olarak dikkate alınmaları gerekiyorsa ilgili hesaba aktarılması gerekir.	

Senetsiz borçlar (TL)	İlk kayıt TL tutarı esas alınarak yapılır.	VUK md. 265, 285
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlenir.	
Senetsiz borçlar (Döviz)	İlk kayıt kur değerlemesi yapılarak hesaplanan TL tutarla yapılır.	VUK md. 265, 280, 285
	Yabancı para ile olan borçlar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlenir. Bu nedenle dönem sonunda kur değerlemesi yapılarak kayıtlı değer güncellenir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır.	
Senetli borçlar (TL)	İlk kayıt senedin itibari değeri esas alınarak yapılır.	VUK md. 265, 285
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlenir. Borç senetleri için reeskont hesaplanabilir. Ayrıca alacak senetlerini reeskonta tabi tutanlar borç senetlerini de reeskonta tabi tutmak zorundadır.	
Senetli borçlar (Döviz)	İlk kayıt senedin itibari değeri esas alınarak kur değerlemesi sonucunda hesaplanan TL tutarla yapılır.	VUK md. 265, 280, 285
	Yabancı para ile olan borçlar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlenir. Bu nedenle dönem sonunda kur değerlemesi yapılarak kayıtlı değer güncellenmesi gerekir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır. Ayrıca döviz üzerinden olan borç senetleri için de reeskont hesaplanması mümkündür. Alacak senetlerini reeskonta tabi tutanlar borç senetlerini de reeskonta tabi tutmak zorundadır.	
Verilen çekler	İlk kayıt itibari değer esas alınarak yapılır.	VUK md. 266, 285
	Kayıtlı değerle değerlenir. Vadeli çekler için reeskont hesaplanması mümkündür. Alınan Çekleri için reeskont hesaplayanlar verilen çekleri içi de reeskont hesaplamak zorundadır.	
Alınan sipariş avansları (TL)	Avans alındığı tarihte TL tutarı üzerinden kaydedilir.	VUK md. 265, 285, 287
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlenir.	
Alınan sipariş avansları (Döviz)	Avans alındığı tarihte döviz tutarı kur değerlemesi yapılarak TL karşılığı ile kaydedilir.	VUK md.265, 280, 285, 287
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlenir. Ayrıca kur değerlemesi yapılarak kayıtlı değer güncellenmesi gerekir. Alınan avansların kur değerlemesi sonucunda oluşan kur farklarının gider yazılması gerekmekte birlikte, belli bir malın üretimi veya hizmetin ifası karşılığında alınan avanslara ilişkin kur farkları mal	

	veya hizmetin maliyetinin tespitinde dikkate alınmalıdır.	
Finansal kiralama borçları (TL)	İlk kayıt finansal kiralama sözleşme tutarı esas alınarak yapılır.	VUK mük md. 290
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlenir.	
Finansal kiralama borçları (Döviz)	İlk kayıt finansal kiralama sözleşme tutarının TL karşılığı esas alınarak yapılır.	VUK md. 280, mük 290
	Yabancı para ile olan borçlar Maliye Bakanlığınca belirlenen kurlarla değerlendirildiğinden dönem sonunda kur değerlemesi yapılarak kayıtlı değer güncellenir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınmakla birlikte ilk yıl için hesaplanan kur farklarının maliyet olarak dikkate alınması gerekir.	
Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (TL)	Finansal kiralama sözleşme tutarı ile finansal kiralama tutarının bugünkü değeri arasındaki fark olarak kaydedilir.	VUK md. 280, mük 290
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlenir.	
Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (Döviz)	Finansal kiralama sözleşme tutarı ile finansal kiralama tutarının bugünkü değeri arasındaki fark olup, kur değerlemesi yapılarak TL tutarı ile kaydedilir.	VUK md. 280, mük 290
	Dönem sonunda kur değerlemesi yapılarak kayıtlı değeri düzeltilir.	
Alınan depozito ve teminatlar (TL)	İlk kayıt depozito veya teminat tutarı esas alınarak yapılır.	VUK md. 265, 281
	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlenir.	
Alınan depozito ve teminatlar (Döviz)	Kur değerlemesi yapılarak hesaplanan TL bedelle kayda alınır.	VUK md. 265, 280, 281
	Dönem sonunda kur değerlemesi yapılarak kayıtlı değer düzeltilir. Kur değerlemesi sonucu kambiyo karı veya zararı olarak dikkate alınır.	
Özel fonlar	Dönem sonunda kayıtlı değerle değerlenir.	VUK md. 265, 289, 324, 325/A, 328, KVK 5/1-e

Kaynak: Vergi Dünyası Aralık/2015 sayısında yayınlanan Eski Baş Hesap Uzmanı M. Emin Akyol'un makalesi.
(Kanun Değişiklikleri güncellenmiştir.)